

Sygn. akt II Cz 766/15

POSTANOWIENIE

Dnia 31 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś

po rozpoznaniu w dniu 31 grudnia 2014 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku T. C.

z udziałem K. F., B. S., H. C. i A. C.

o dział spadku

na skutek zażalenia uczestniczki postępowania K. F.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 04.08.2015 roku, sygn. akt II Ns 1840/15

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie poprzez jego uchylenie.

Sygn. akt II Cz 766/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2015 roku odrzucił zażalenie uczestniczki postępowania K. F. na postanowienie z dnia 21 lipca 2015 roku w zakresie punktu 2.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, iż na rozprawie w dniu 21.07.2015 roku wydał postanowienie zobowiązujące uczestniczkę do wpłacenia zaliczki na koszty biegłego w wysokości 700 zł pod rygorem jej ściągnięcia. Uczestniczka pismem z dnia 27.07.2015 roku wniosła na to postanowienie zażalenie.

Sąd Rejonowy wskazując na art. 356 kpc uznał, iż na postanowienie w przedmiocie wezwania uczestnika do uiszczenia zaliczki na koszty biegłego nie przysługuje zażalenie a postanowienie w tym przedmiocie jest niezaskarżalne jako niekończące postępowania i niewymienione w art. 394 § 1 pkt 1-12 kpc.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy na mocy art. 370 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc zażalenie uczestniczki odrzucił.

Zażalenie na to postanowienie wniósł pełnomocnik uczestniczki K. F. zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie przepisu art. 394 § 1 pkt 9 kpc poprzez jego błędną wykładnię oraz w konsekwencji naruszenie art. 370 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc poprzez ich błędną wykładnię, a także naruszenie art. 356 kpc.

Na tej podstawie skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia wskazano, iż pod pojęciem „obciążenie kosztami sądowymi” użytym w art. 394 § 1 pkt 9 kpc należy rozumieć także określenie przez sąd w jakiej wysokości strona ma obowiązek uiścić zaliczkę na poczet opinii biegłego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie należało uznać za zasadne. Sąd Okręgowy nie podziela poglądu, iż zaskarżone orzeczenie z dnia 21.07.2015 roku jest niezaskarżalne.

SN w uchwale z dnia 06.03.2015 roku w sprawie III CZP 115/14 wyraził pogląd, że: „Po wejściu w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1025 z późn. zm.- dalej u.k.s.c.) kompleksowa regulacja dotycząca zaskarżalności postanowień sądu pierwszej instancji i zarządzeń dotyczących kosztów procesu, w tym kosztów sądowych, została zawarta w art. 394 § 1 punkt 9 k.p.c., zgodnie z którą zażalenie do sądu drugiej instancji przysługuje na postanowienia sądu pierwszej instancji i zarządzenia przewodniczącego, których przedmiotem jest: zwrot kosztów, określenie zasad ponoszenia przez strony kosztów procesu, wymiar opłaty, zwrot opłaty lub zaliczki, obciążenie kosztami sądowymi, jeżeli strona nie składa środka zaskarżenia co do istoty sprawy, koszty przyznane w nakazie zapłaty, zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz wynagrodzenie biegłego i należności świadka. Konstrukcja tego przepisu uzasadnia stanowisko, że zażalenie jest dopuszczalne na postanowienie orzekające o każdej z wymienionych w tym przepisie kwestii z osobna (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2009 r., I PZP 6/08, OSNP 2009, nr 13-14, poz. 167).:

Sąd Najwyższy za trafny uznaje pogląd, „podzielany przez większość przedstawicieli nauki prawa cywilnego i orzecznictwo Sądu Najwyższego (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2007 r., III CZP 71/07, OSNC 2008, Nr 3, poz. 36), traktujący zarządzenie przewodniczącego w przedmiocie wezwania strony do uiszczenia opłaty od pisma podlegającego opłacie jako akt dotyczący "wymiaru opłaty" i w związku z tym zaskarżalny zażaleniem na podstawie art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. Przepisy obowiązującej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie posługują się pojęciem "wymiaru opłaty". Przez pojęcie (...); wymiar (...); należy rozumieć (...); wielkość czegoś wymierzonego, wyznaczonego komuś (...); (por. "Uniwersalny słownik języka polskiego (...)", pod red. S. Dubisza, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003). Na gruncie art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. (...); wymiar (...); odnosi się do opłaty sądowej, przy czym przepis ten nie ogranicza wymiaru opłaty wyłącznie do decyzji sądu; gdyby ustawodawca chciał ograniczyć jego zakres, musiałby to wyraźnie stwierdzić (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2007 r., III CZP 71/07, OSNC 2008, Nr 3, poz. 36). Jeśli sąd lub przewodniczący ustala zarządzeniem rodzaj i wysokość opłaty sądowej należnej od pisma podlegającego opłacie (art. 3 ust. 2 u.k.s.c.), a następnie wzywa zobowiązanego do jej uiszczenia (art. 130 § 1 i 11 k.p.c.), to niewątpliwie dokonuje "wymiaru opłaty", co przemawia za zaskarżalnością tego zarządzenia zażaleniem na podstawie art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. Rozstrzygnięciem, którego przedmiotem jest wysokość (wymiar) opłaty sądowej, jest bowiem zarządzenie przewodniczącego wzywające stronę do opłacenia pisma i wskazujące kwotę należnej od niego opłaty sądowej. Za dopuszczalnością zażalenia na zarządzenie przewodniczącego w przedmiocie (...); wymiaru opłaty (...); przemawia także art. 95 ust. 2 u.k.s.c., który stanowi, że nie pobiera się opłaty od zażalenia na postanowienie sądu dotyczące wysokości opłaty albo wysokości wydatków. Jeżeli ustawodawca zwalnia od opłaty sądowej stronę wnoszącą zażalenie na wysokość (wymiar) opłaty sądowej, to oznacza, że przewiduje dopuszczalność tego środka odwoławczego.”

Powyzszy pogląd dotyczy również wydatków sądowych i ustalania ich wysokości w tym zobowiązania stron do ich tymczasowego wyłożenia w określonej wysokości.

Wobec powyższego na zarządzenie (bo taką formę winno mieć zobowiązanie do wyłożenia zaliczki na wydatki związane ze sporządzeniem opinii w sprawie) zażalenie przysługuje, co oznacza, iż odrzucenie zażalenia jako niedopuszczalnego w niniejszej sprawie było bezzasadne.

Dlatego też Sąd Okręgowy, uwzględniając zażalenie na mocy art. 397 § 1 i 2 kpc w zw. z art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżone postanowienie poprzez jego uchylenie.